

Zaaknummer : 1117126
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: Toezicht op en uitvoering Jeugdbescherming/Jeugdreclassering

Inleiding

Het college informeert de commissie in dit collegebericht over de voortgang van de ontwikkelingen in de jeugdbescherming. Dit is een vervolg op het collegebericht van 2 juli 2021 (867570) waarin de commissie is geïnformeerd over het Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van jeugdbescherming en jeugdreclassering (JBJR). Het gaat hierbij om verplichte jeugdhulp die een rechter kan opleggen aan kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Bijvoorbeeld omdat er een bedreiging is voor de veilige ontwikkeling van een kind (jeugdbescherming), of omdat de rechter besluit dat een jongere na een straf begeleiding nodig heeft (jeugdreclassering). Deze hulp (maatregel) wordt uitgevoerd door hiervoor door de gemeente gecontracteerde gecertificeerde instellingen (GI).

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houdt toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de zorg en jeugdhulp in Nederland. De IGJ heeft in juli 2021 en februari 2022 op basis van onderzoek geconcludeerd dat niet iedere jeugdige op tijd jeugdhulp krijgt in Noord-Holland (regio's Amsterdam-Amstelland, Gooi- en Vechtstreek, Haarlemmermeer, IJmond, Noord-Kennemerland, Kop van Noord-Holland, West-Friesland, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland) en is overgegaan tot geïntensiveerd toezicht.

Op 22 september 2022 is een nieuw regiorapport (zie bijlage 1) gepubliceerd op de website van de inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ; hierna Inspectie).

Naar aanleiding van de rapportage in juli 2021 van de Inspectie hebben de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) besloten interbestuurlijk toezicht jeugdhulp (IBJ) in te stellen. In dit kader hebben de betrokken gemeenten/regio's en GI's gezamenlijk een Verbeterplan JB/JR opgesteld. In februari 2022 hebben de Ministeries besloten het interbestuurlijk toezicht te verlengen tot augustus 2022.

Dit collegebericht gaat in op het recent gepubliceerde rapport van de IGJ, de stand van zaken van het interbestuurlijk toezicht jeugdhulp van het Ministerie van VWS en de uitvoering van het Verbeterplan JBJR van de gemeenten en GI's.

Toezicht Inspecties

In het 'Regiorapport verscherpt toezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' van 22 september 2022 geven de Inspecties opnieuw aan dat één van onze gecontracteerde aanbieders voor JBJR, de Jeugd- en Gezinsbescherming (DJGB), niet voldoet aan de gestelde normen. De norm is voor elk kind met een jeugdbeschermingsmaatregel binnen 5 dagen, na uitspraak van een rechter, een vaste jeugdbeschermer in te zetten en om binnen 6 weken tot een gedragen plan

van aanpak te komen. Zij zien wel dat de samenwerking in Noord Holland sterk verbeterd is en geborgd. Er is meer zicht op het aantal kinderen dat wacht op passende jeugdhulp, maar nog steeds ontvangt niet ieder kind in de regio Noord-Holland met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp.

De inspecties zetten het geïntensiveerd toezicht op de DJGB voort. Voor het overige (andere GI's en gemeenten) wordt dit toezicht beëindigd.

Landelijke problemen en oplossingen

De Inspecties concluderen dat de oorzaken, die voortkomen uit de (landelijke) problemen, niet volledig voor rekening komen van de gemeenten en GI's. Zo constateren zij dat ook sprake is van een landelijk probleem.

De Inspecties hebben al meerdere regionale en landelijke onderzoeksrapporten gepubliceerd waar de knelpunten in de sector en binnen de gehele veiligheidsketen zijn beschreven. Een van de belangrijkste onderliggende knelpunten die in alle rapportages naar voren komt, is het gebrek aan voldoende personeel binnen de jeugdbescherming en jeugdhulp in brede zin. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en de wisselingen bij het personeel bij de gecertificeerde instellingen en jeugdhulpaanbieders kan moeilijk voldaan worden aan de normen. Begin september kwamen de staatssecretaris van VWS en de minister van Rechtsbescherming met maatregelen die op korte termijn moeten leiden tot het verlichten van de problematiek in de jeugdbeschermingsketen. Dit betreft onder andere de inzet van zij-instromers. Ook streven zij naar de versnelling van de doorontwikkeling van een toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, waarbij in regioteams nauw wordt samengewerkt tussen GI's, de Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis.

Interbestuurlijk Toezicht Ministeries

Het Interbestuurlijk Toezicht vanuit de ministeries van VWS en VenJ is in februari van dit jaar verlengd tot en met augustus. Op dit moment is onduidelijk of het toezicht verlengd wordt. Het bestuurlijk overleg (BO) met de ministeries over het IBT is voor de tweede maal door het ministerie geannuleerd. Wij informeren u, zodra er meer bekend is.

Voortgang verbeterplan

Er is veel werk verzet door de regio's in Noord Holland (gemeenten en GI's) om te voldoen aan de bestuurlijke afspraken. Verbeteringen zijn doorgevoerd en de intensivering van de bovenregionale samenwerking in Noord-Holland krijgt steeds meer vorm op diverse onderwerpen zoals Thuis voor Noordje, in de Regionale Expertise Teams (RET) en in de samenwerking met de GI's.

Als onderdeel van de bestuurlijke afspraken is een Verbeterplan JBJR opgesteld (juli 2022, zie bijlage 2). Dit plan is opgesteld in de regio's Zuid-Kennemerland, IJmond, Noord-Kennemerland en Kop van Noord-Holland (NW4) samen met de drie gecontracteerde GI's. In het plan staat aangegeven dat er op verschillende onderdelen acties ondernomen zijn die zorgen voor de verbetering in de samenwerking, het efficiënter en effectiever inrichten van processen en de verbinding te maken met het voorliggende veld en de jeugdhulpketen. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van een zorgmakelaar, de aanpak van complexe scheidingen en een goede aansluiting van de GI op het Regionaal Expertise Team (RET).

Collegebericht

Collegevergadering: 11 oktober 2022

Ondanks dat het verscherpte toezicht vanuit de inspecties in de regio's stopt, beseffen we dat ons doel om voor alle kinderen met een maatregel tijdige passende hulp in te zetten, nog niet gehaald is. Het is onze ambitie om – samen met de andere gemeenten in onze regio's - alles te doen wat in onze macht ligt om tijdig jeugdhulp en -bescherming in te zetten. We gaan door op de ingeslagen weg om met elkaar (gemeenten en GI's) én met het Rijk de noodzakelijke stappen te zetten om de GI en het jeugdstelsel duurzaam te stabiliseren.

Huidige situatie Heemsteedse jeugdigen

Maandelijks worden – op regionaal niveau – wachtlijsten gedeeld tussen de GI's en de gemeenten zodat zo nodig nadere afspraken gemaakt kunnen worden over (maatwerk) oplossingen. Vooralsnog hebben hier nog geen jeugdigen uit Heemstede op gestaan.

In het voorjaar van 2023 rapporteren we uw raad over de voortgang van het verbeterplan.